

## Agenda Y stiller skarpt på yderområdernes potentialer

*Langstrakte kyster og uberørt natur. Fællesskab og lokalt engagement. Velbevaret bygningsarv i unikke landsbyer, kystbyer og havne. Det er nogle af de kvaliteter, som danskerne forbinder med yderområderne. Det viser "Agenda Y – Yderområdernes potentialer", en ny undersøgelse, som Realdanias kampagne Stedet Tæller har gennemført for at belyse danskernes syn på yderområdernes kvaliteter. Gennem artikler af personer med viden, erfaring og mening om yderområder samt en række cases og en omfattende spørgeskemaundersøgelse stiller Agenda Y skarpt på de uudnyttede stedbundne potentialer i de danske yderområder.*

18. september 2012

Kampagnesekretariatet  
Borgergade 111  
DK - 1300 København K

T: +45 33 33 99 10  
E: info@stedet-taeller.dk

[www.stedet-taeller.dk](http://www.stedet-taeller.dk)

### Et skatkammer af potentialer

Den danske erhvervsstruktur har over de seneste 50 år ændret sig radikalt. Udviklingen har bl.a. ført til en stor vandring fra land til by og givet udfordringer for de danske yderområder – både socialt og økonomisk. Nye strukturer og ændrede levemønstre fordrer, at der tages fat på uudnyttede muligheder og potentialer.

Publikationen *Agenda Y* er en del af Realdanias kampagne Stedet Tæller, der frem til 2016 sætter fokus på at udvikle yderområdernes stedbundne potentialer. Med kampagnen er der afsat 115 mio. kr. til at støtte udvalgte, fysiske projekter, der med udgangspunkt i yderområdernes særlige, lokale kvaliteter og potentialer kan være med til at styrke livskvaliteten lokalt.

*Agenda Y* peger på nogle af de unikke kvaliteter, der findes i yderområderne. Undersøgelsen fremhæver samtidigt en række ressourcer, der kan udvikles og bruges som grundlag for at skabe bedre livskvalitet for både beboere og turister.

"*Agenda Y* viser, at yderområderne rummer et skatkammer af kvaliteter og nye muligheder, som er værdt at satse på. Kvaliteter, der har det til fælles, at de er knyttet til et specifikt sted, og som har potentiale til at være udgangspunkt for at skabe en positiv udvikling," siger Hans Peter Svendler, direktør i Realdania. Han fortsætter:

"Med Realdanias kampagne Stedet Tæller vil vi gerne opfordre til at satse på de kvaliteter, der allerede findes. *Agenda Y* underbygger netop, at hvis yderområderne dyrker deres kystnærhed, særegenheder, historiske bymiljøer og bygninger samt ikke mindst udnytter det unikke lokale engagement, så kan netop disse stedbundne ressourcer være med til at skabe øget livskvalitet gennem en positiv udvikling."

### Danskerne foretrækker kysterne

Når danskerne skal pege på yderområdernes særlige kvaliteter, er det ikke mindst nærheden til uberørt natur og havet, som scorer højt. Fire ud af fem danskere fremhæver i *Agenda Y*-undersøgelsen yderområdernes naturskønne områder som en væsentlig kvalitet, og nærheden til naturen er en mere afgørende faktor end afstanden til arbejde for dem, der flytter til et yderområde.

### Yderområderne har fællesskab og lokalt engagement

I yderområderne er der flere frivillige ledere i foreningerne, og iværksætternes overlevelsesrate er højere end i resten af landet. Man tager fat og engagerer sig, både for fællesskabets skyld og for at kunne udleve egne ideer og drømme.

*Agenda Y* slår fast, at danskerne forbinder yderområderne med fællesskab og lokalt engagement. 60 procent af de danskere, der enten bor i eller drømmer om at flytte til et yderområde, mener, at lokale sammenslutninger og fællesskaber har særligt gode kår her. Analysen peger på, at der er et uudnyttet potentiale i at bruge det stærke lokale engagement i en positiv fortælling om yderområderne og støtte op om små, lokale, selvgroede initiativer, som skaber lokal udvikling.

### Yderområderne har historiske bymiljøer og bygninger

Også yderområdernes bygningsarv værdsættes højt af danskerne, som især fremhæver unikke bymiljøer og historiske bygninger som en kvalitet, der fortsat bør styrkes.

Over halvdelen – 56 procent - peger på unikke bymiljøer som en særlig kvalitet ved yderområderne, mens 54 procent fremhæver yderområdernes historiske bygninger. Og ikke mindst mener en tredjedel af danskerne, at der bør investeres i fornyelse og forskønnelse af udvalgte landsbyer, kystbyer og havne.

"Agenda Y – Yderområdernes potentialer" kan bestilles på [info@stedettaeller.dk](mailto:info@stedettaeller.dk) eller downloades på [www.stedettaeller.dk](http://www.stedettaeller.dk)

### Yderligere information og interview:

Christian Andersen, projektleder i Realdania. Telefon 70 11 66 66

Thomas Martinsen, direktør i Dansk Bygningsarv. Telefon 22 46 71 70

### FAKTA

#### Hvad er et yderområde?

I kampagnen Stedet Tæller forstås yderområder som de kommuner, der enten er omfattet af den differentierede planlov, kategoriseret som yderkommuner i forhold til uddeling af landdistriktsmidler af Fødevarerministeriet og/eller kategoriseret som yderområder og overgangsområder i forhold til EU's strukturfondsmidler. Desuden forstås alle ikke-brofaste øer som yderområder.

#### Om Agenda Y

Den kvantitative analyse, som til dels udgør grundlag for Agenda Y, er foretaget i forbindelse med Realdanias kampagne Stedet Tæller i efteråret 2011. Analysen blev gennemført som en internetbaseret dataindsamling blandt 3.000 danskere fra hele landet i den erhvervsaktive alder 18-56 år.

Derudover består Agenda Y af en række inspirerende, gode eksempler på projekter i yderområderne, der tager udgangspunkt i de stedbundne potentialer samt af tekstbidrag fra:

- Carsten Hansen, minister for by, bolig og landdistrikter
- Anne-Mette Hjalager, professor, leder af Center for Landdistriktsforskning, Syddansk Universitet
- Thomas Højrup, professor, Europæisk Etnologi, Københavns Universitet
- Jørgen Primdahl, arkitekt, Skov & Landskab, KU LIFE, Københavns Universitet
- Peter Hee, restaureringsarkitekt og bestyrelsesformand i Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur
- Gunnar Lind Haase Svendsen, professor ved Center for Landdistriktsforskning, Syddansk Universitet.

#### Om stedbundne potentialer

Stedbundne potentialer er udviklingsmuligheder med afsæt i de unikke kvaliteter ved et bestemt sted. Det kan være kulturarv i bygninger og landskaber, nærhed til storslåede naturområder eller en levende lokal håndværkstradition. Stedbundne potentialer kan også være lokal kultur, lokale værdier og selvforståelse, lokal viden og sociale netværk, der er opstået over tid på et sted.

#### Om kampagnen Stedet Tæller

Med den 5-årige kampagne Stedet Tæller viser Realdania nye veje til, hvordan man kan forbedre livskvaliteten i yderområderne med udgangspunkt i de særlige kvaliteter og potentialer, som findes netop her. Realdania har med kampagnen afsat i alt 115 mio. kr. til at støtte konkrete, fysiske projekter, ligesom der også er afsat midler til formidling af viden og inspiration til kommuner, turismeerhverv og aktører i yderområder. [www.stedet-taeller.dk/](http://www.stedet-taeller.dk/)